

Plan

www.planbelgie.be

Auteurs: Anne Furnémont en An Van den Bergh - Mondiale Vorming
Illustraties & Vormgeving: Gunter Segers • Foto's: Plan
Verantwoordelijke Uitgever: Plan België, Dirk Van Maele,
Ravensteingalerij 3 B 5, 1000 Brussel • © 2008 • www.planbelgie.be

Lesmap voor de leerkracht
1e en 2e leerjaar Lager Onderwijs

Lou en Lena gaan naar Vietnam

Mondiale Vorming Plan België

Woord vooraf

Beste leerkracht,

Fijn dat je interesse hebt in het lespakket 'Kinderen in Vietnam' van Plan België. Dankzij jouw medewerking hopen wij de kinderen van het 1e en 2e leerjaar bewust te maken rond kinderrechten en de levensomstandigheden van kinderen in Vietnam.

Het lespakket bestaat uit 5 korte verhaaltjes over de tweeling Lou & Lena die zijn opgesteld in stijgende moeilijkheidsgraad. Je kan deze verhaaltjes makkelijk gebruiken tijdens het leesonderwijs in het 1e en 2e leerjaar.

Na elk verhaaltje vind je informatie over kinderrechten en Vietnam in het prentenboek voor de leerling en begeleidende lessuggesties in deze lesmap.

Naast dit lespakket biedt Plan België ook lespakketten rond andere thema's aan, telkens voor 1e, 2e en 3e graad lager onderwijs. Je kan ook deelnemen aan onze scholenacties. Aarzel zeker niet om eens een kijkje te nemen op onze website of ons te contacteren met vragen of opmerkingen over ons aanbod.

Wij hopen dat dit lespakket jou en je leerlingen kan stimuleren om op te komen voor kinderrechten wereldwijd.

Veel plezier ermee in je klas!

Plan België
Team Mondiale Vorming
www.planbelgie.be

Wie zijn Lou & Lena?

Lou en Lena zijn de sympathieke tweeling van Plan België. Zoals alle kinderen zijn Lou en Lena erg nieuwsgierig. Ze stellen vragen en willen hun mening geven. Samen vormen ze de ideale gids om je leerlingen mee te nemen op ontdekkingsreis naar Vietnam en om hen alles bij te leren over kinderrechten!

Inhoudstafel

• Woord vooraf	p.2
• Info vooraf	
over Plan België	p. 3
over Mondiale Vorming	p. 4
over Vietnam	p. 5-7
• Didactisch gedeelte	
Hoe werken met het lespakket 'Kinderen in Vietnam'?	p. 8
Lesfiche 1: recht op gezonde voeding	p. 9-10
Lesfiche 2: recht op bescherming tegen kinderarbeid	p. 11-12
Lesfiche 3: recht op kwaliteitsvol onderwijs	p. 13-14
Lesfiche 4: recht op bescherming	p. 15-16
Lesfiche 5: recht op een woning	p. 17-18
• Bijlagen	p. 19-23

Plan België

Plan België is een onafhankelijke ngo die werd opgericht in 1983. Plan België maakt deel uit van de internationale Plan-koepel, een kindgerichte ontwikkelingsorganisatie die bestaat sinds 1937. De missie van Plan is het verbeteren van de levensomstandigheden van kinderen in ontwikkelingslanden en een universele toepassing van de rechten van het kind.

In meer dan 60 landen, zowel in het Noorden als in het Zuiden, werkt Plan op 3 niveaus om een structurele mentaliteitsverandering te bereiken:

- sensibilisatie en mobilisatie van de bevolking waaronder ook kinderen;
- samenwerken met organisaties en allianties die actief zijn in ontwikkelingssamenwerking en de optimalisering van de kinderrechten;
- beleidsbeïnvloeding.

Plan België is door de Belgische overheid officieel erkend als ngo in de sector ontwikkelingssamenwerking.

Als onafhankelijke ngo ontwikkelt Plan België projecten in nauwe samenwerking met haar partnerlanden namelijk West-Afrika (Benin, Burkina Faso, Togo), de Mekong-omgeving (Cambodja, Vietnam), Centraal-Amerika (Honduras, El Salvador) en in het Andesgebied (Ecuador).

Deze projecten concentreren zich op drie thema's: toegang tot kwaliteitsvol onderwijs, seksuele en reproductieve gezondheidszorg voor jongeren en bescherming van kwetsbare kinderen.

Als lid van de internationale Plan-koepel, financiert Plan België ook projecten dankzij de steun van Plan Ouders. Dankzij hen kunnen meer dan 38 000 Plan Kinderen en hun gemeenschap een toekomst opbouwen. Andere Belgische donateurs zoals de overheid, bedrijven en organisaties dragen ook hun steentje bij om de projecten te kunnen realiseren.

Plan België en kinderrechten

Kinderen hebben rechten! Die staan plechtig verwoord in het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind. Er zijn vier categorieën rechten:

1. recht op overleven
2. recht op ontwikkeling
3. recht op bescherming
4. recht op participatie

Plan België hamert sterk op deze rechtenbenadering. Het gaat een stap verder dan enkel de symptomen van armoede te bestrijden. Alle kinderen wereldwijd moeten dezelfde kansen krijgen, simpelweg omdat ze daar recht op hebben!

Mondiale Vorming

Mondiale Vorming bij Plan België houdt een combinatie in van kinderrechteneducatie en ontwikkelingseducatie. We hopen hiermee drie prioritaire doelstellingen te bereiken bij de kinderen en jongeren in België:

1. hen **informer**en over de rechten van het kind en het verband met de levensomstandigheden van kinderen in het Zuiden;
2. hen op een interactieve manier **bewustmaken** over het belang van kinderrechten in de wereld en het inpassen van solidaire waarden in hun eigen gedrag en attitudes;
3. hen **mobiliseren** om in hun eigen omgeving de rechten van het kind uit te dragen en zich te engageren in solidaire acties voor kinderen in het Zuiden.

In het realiseren van de doelstellingen vertrekt Mondiale Vorming bij Plan België vanuit 6 fundamentele uitgangspunten:

1. kinderrechten als focus;
2. link met de concrete levensomstandigheden van kinderen in het Zuiden;
3. participatie van kinderen en jongeren;
4. veranderingen op lange termijn teweegbrengen;
5. kinderen en jongeren leren van elkaar;
6. aandacht voor positieve, correcte en genuanceerde beeldvorming.

Vietnam

Ligging: aan de Zuid-Chinese Zee, tussen China, Laos en Cambodja

Oppervlakte: 329.560 km²
(11 keer zo groot als België)

Hoofdstad: Hanoi

Aantal inwoners: meer dan 85 miljoen

Klimaat: tropisch moessonklimaat met grote verschillen tussen het Noorden en het Zuiden van het land

Politiek: communistische staat

Geschiedenis: Vietnam was lange tijd een kolonie van Frankrijk. De Vietminh, een bevrijdingsbeweging kwam tegen Frankrijk in opstand. Daarom bombardeerde Frankrijk hen in 1946, samen met de VS. In 1956 sloten Frankrijk en de Vietminh een wapenstilstand, en besloten ze Vietnam op te delen in Noord en Zuid. De VS en Zuid-Vietnam waren hier niet mee akkoord. Hieruit volgde de welbekende Vietnamoorlog, die voortduurde tot 1975. In 1976 werden Noord- en Zuid-Vietnam herenigd en werd de Socialistische Republiek Vietnam uitgeroepen.

Munteenheid: Dong

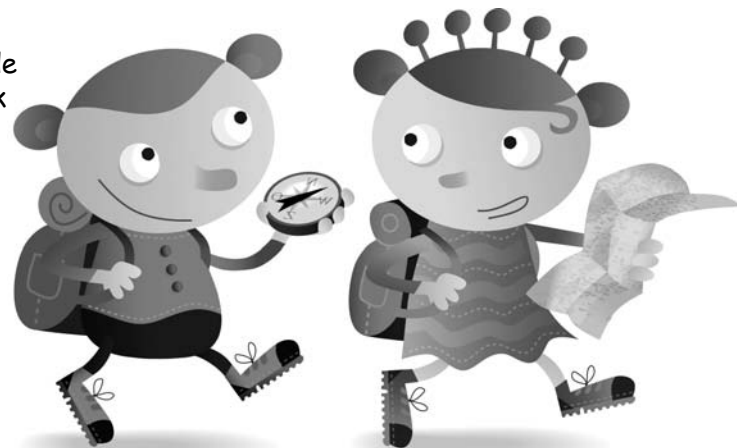
Religie: boeddhisme, taoïsme, confucianisme, katholicisme

Taal: Vietnamees als hoofdtal, maar ook Chinees en Khmer

Economie: de bevolking in Vietnam leeft vooral van de landbouw met rijst als belangrijkste gewas, maar ook visserij en ontginning van metaalertsen

Welvaart: 19,5% leeft onder de armoedegrens (de Wereldbank hanteert als armoedegrens een inkomen van 1 dollar per dag)

Vlag:

Vietnam en kinderrechten

Uit het meest recente rapport van het Comité voor de Rechten van het Kind in Genève in 2003 blijkt dat Vietnam nog werk aan de winkel heeft betreffende de implementatie van kinderrechten:

- Niet alle kinderen worden bij de geboorte geregistreerd.
- Veel kinderen zijn het slachtoffer van mishandeling, verwaarlozing en seksuele en economische uitbuiting, vooral in afgelegen gebieden.
- Er is een grote kloof tussen arme en rijke gezinnen en de armoede verhoogt het risico op kindermisbruik en -verwaarlozing.
- De pre- en postnatale gezondheidszorg is onvoldoende: te hoge baby-, kinder- en moedersterfte en veel jonge kinderen zijn ondervoed.
- Te veel kinderen met een handicap hebben geen toegang tot bijzondere zorg, onderwijs en zelfstandigheidstraining, vooral in afgelegen gebieden.
- Veel kinderen zijn rechtstreeks of onrechtstreeks getroffen door HIV/AIDS.
- De mening van kinderen wordt nog te weinig gerespecteerd.
- De meeste kinderen in Vietnam gaan naar school (meer dan 95%), maar er is een grote kloof tussen stedelijke en landelijke gebieden en vaak laat de kwaliteit van het onderwijs te wensen over.

Plan België in Vietnam

Vietnam is een partnerland van Plan België. Dit betekent dat Plan België enkele projecten van Plan Vietnam rechtstreeks ondersteunt, zowel financieel als inhoudelijk.

Plan België steunde de oprichting van 'Young Media Clubs' in Vietnam. Jongeren komen samen in medioclubs waardoor ze de kans krijgen om zich uit te drukken en zo de vaardigheden leren om zichzelf te beschermen tegen misbruik. Ook worden de **Young Media Clubs** gebruikt om andere kinderen en jongeren op een laagdrempelige manier te informeren over kinderrechten.

Een ander project werkt aan **kwaliteitsvol basisonderwijs**. Ondanks het feit dat meer dan 95% van de kinderen in Vietnam naar school gaan, hebben nog veel kinderen uit afgelegen en armere gebieden geen toegang tot basisonderwijs. Bovendien is de kwaliteit van het onderwijs ondermaats. De leerkrachten gebruiken vooral passieve lesmethodes, het schoolmilieu is vaak kindonvriendelijk en onveilig en er is een gebrek aan degelijk

lesmateriaal. Plan wil hier samen met de Vietnamese overheid verandering in brengen.

Naast de projecten die Plan België ondersteunt, werkt Plan Vietnam ook rond armoedebestrijding, gezonde voeding, opvang van straatkinderen, de ondersteuning van kinderen met een handicap, enzovoort.

Links en nuttige info

WEBSITES

www.plan-ed.org
(educatieve website van Plan UK)

www.samsam.net
(educatieve website voor kinderen)

www.kinderrechteneducatie.be
(overzicht van educatief materiaal rond kinderrechten)

www.vormen.org
(educatief materiaal rond mensenrechteneducatie)

KINDERBOEKEN

- "Het recht van de banaan is krom"
- Billiet Daniel (samenstelling), Uitgeverij Bakermat (1998).
12 verhalen over kinderrechten.
- "Ik zou je willen zeggen"
- Unicef België (1999). Boek over kinderrechten.
- "Kinderen wereldwijd. Een kleurrijk portret van kinderen uit de hele wereld." - Barnabas en Anabel Kindersley, Uitgeverij Lannoo (1995).
Boek over kinderen uit de hele wereld.
- "Kleine raaf wil een naam."
- Nele Moost, Uitgeverij De Eenhoorn (1999).
Boek over het recht op een naam.

Hoe werken met het lespakket 'Kinderen in Vietnam'?

Doelstellingen

Na het werken met het lespakket 'Kinderen in Vietnam':

- hebben de leerlingen een idee over het leven van kinderen in Vietnam;
- weten de leerlingen dat alle kinderen dezelfde rechten hebben en kennen ze enkele van deze rechten;
- zijn de leerlingen zich bewust van de verschillen en overeenkomsten tussen kinderen in België en in Vietnam;
- voelen de leerlingen zich verbonden met de kinderen in Vietnam en hebben ze begrip voor de problemen die er zijn;
- zijn de leerlingen meer geneigd om actie te ondernemen om de levensomstandigheden van kinderen wereldwijd te verbeteren.

Deze doelstellingen sluiten goed aan bij de eindtermen van het leergebied 'Wereldoriëntatie' rond volgende thema's:

- de verdeling van welvaart in de wereld;
- de fundamentele Rechten van het Kind;
- de werking van internationale organisaties;
- het dagelijks leven in andere landen.

Het lespakket 'Kinderen in Vietnam'

Het lespakket 'Kinderen in Vietnam' voor de eerste graad van het lager onderwijs bestaat uit een prentenboek voor elke leerling en deze begeleidende lesmap.

Het prentenboek is opgebouwd rond vijf verhaaltjes over Vietnam met bijhorende illustratie. Deze verhaaltjes zijn gerangschikt volgens

stijgende moeilijkheidsgraad. Dit laat toe om de verhaaltjes aansluitend op het leesniveau van de klas te gebruiken of heel geïndividualiseerd te werken. Elk van de verhaaltjes belicht een aspect of problematiek van het leven van kinderen in Vietnam. Telkens wordt een link gemaakt met kinderrechten.

De lesfiches

In deze lesmap vind je vijf lesfiches bij elk verhaal over de reis van Lou en Lena naar Vietnam. Deze lesfiches stellen activiteiten voor in combinatie met de spelletjes in het prentenboek van de leerling. Op elke lesfiche worden volgende onderdelen weergegeven:

- didactische info: leerdoelen, tijdsduur, materiaal en voorbereiding;
- achtergrondinfo;
- verloop van de activiteit.

Recht op gezonde voeding

ZIE IN HET PRENTENBOEK BIJ HET VERHAAL
'BO LUST GEEN VIS' OP P. 4.

Didactische info

Leerdoelen:

- De leerlingen ontdekken het probleem van armoede in Vietnam.
- De leerlingen denken na over de betekenis van voedselzekerheid.
- De leerlingen leren dat elk kind recht heeft op voldoende eten en drinken.

Tijdsduur: 50 à 60 minuten

Materiaal en voorbereiding:

- reclamefolders grootwarenhuis;
- kopieer de voedselmemory (zie bijlage 1) zoveel keer dat je per groepje van 5 leerlingen 1 memory van 20 kaartjes hebt. Knip de kaartjes uit of laat ze door de kinderen zelf uitknippen;
- kopieer de kleurplaat 'Bo lust geen vis' voor elke leerling (zie bijlage 3).

Achtergrondinfo bij het verhaal

In het verhaaltje 'Bo lust geen vis' staat het recht op voldoende en gezond voedsel centraal. In Vietnam zijn 25% van alle kinderen onder vijf jaar ondervoed. De Wereldbank spreekt van extreme armoede als iemand moet leven met minder dan 1 dollar per dag.

De activiteit

Het verhaal

Lees met de leerlingen het verhaaltje 'Bo lust geen vis'.

Na het lezen kan je de kleurplaat uitdelen van de bijhorende tekening in hun prentenboek.

Wat lust ik niet?

Bo lust geen vis. Wat lusten de leerlingen niet? Laat de leerlingen in reclamefolders van grootwarenhuizen zoeken naar prentjes van voedsel dat zij niet graag lusten. Laat het hen uitknippen en in het prentenboek plakken op p.5 en voorstellen aan de klas.

Wat eet ik per dag?

Laat de kinderen praten over wat zij deze ochtend gegeten hebben. Wat gaan ze deze middag eten? En wat vanavond? Overloop het met de kinderen en laat hen zoeken naar prentjes van deze etenswaren. Deze kan je op een groot wit blad plakken en ophangen in de klas.

Wat eet Bo?

Bo lust geen vis, maar wat eet hij dan wel? Laat de kinderen bedenken wat mensen eten in Vietnam. Verdeel de kinderen dan in groepjes van 5 leerlingen en laat hen de voedselmemory spelen. Om de beurt mag iemand uit een groepje een kaartje omdraaien. Als de afbeeldingen overeenkomen, mag die leerling nog eens. De leerling die op het einde de meeste juiste paren heeft, wint.

Na het spelen van de voedselmemory laat je elk groepje de kaartjes sorteren in 2 kolommen: 5 prentjes met eten uit België en 5 prentjes met eten uit Vietnam. Overloop dit met de hele klas. Eventueel kan je deze ingrediënten echt in de klas halen om ze door de leerlingen te laten proeven. Laat hen nadien de oefening oplossen in hun prentenboek op p.6.

De juiste antwoorden zijn:

BELGIË: brood, witloof, friet, ketchup, chocola
VIETNAM: noedelsoep, loempia, rijst, vis, litchi

Klasgesprek

Nu kan je met de klas een gesprek op gang brengen aan de hand van volgende vragen:

- Mag jij zelf kiezen wat je wil eten thuis?
- Is er altijd eten in huis? Wie zorgt daarvoor? Waar halen we het eten vandaan?
- Wie heeft er al eens heel grote honger gehad? Is dat een leuk gevoel of is het onaangenaam?
- Als je echt honger had, zou je dan wel iets eten wat je niet lust?

Je kan vertellen dat niet alle kinderen in Vietnam zomaar kunnen kiezen wat ze eten. Er zijn niet overal grootwarenhuizen waar alles te koop is. De kinderen moeten eten wat er op de markt in hun dorp te koop is of wat hun ouders zelf planten in de tuin of op het veld. Soms mislukt de oogst en is er weinig eten.

Ga samen met de leerlingen op zoek naar de oorzaken van honger. Gebruik hiervoor de memorykaartjes. Verdeel de leerlingen in groepjes en geef hen één of meerdere kaartjes van de memory. Laat hen nadenken hoe dit voedsel gemaakt wordt, waar het vandaan komt. Wat heb je ervoor nodig? Overloop samen met de klas wat ervoor kan zorgen dat sommige etenswaren niet meer verkrijgbaar zijn. (Bijvoorbeeld: rijstvelden kunnen overstromen, gebrek aan regen, vissen gaan dood in vervuild water...)

Een wens voor Bo

Vertel de leerlingen dat de draak een belangrijk symbool is in Vietnam. Volgens de legende is de draak verantwoordelijk voor het brengen van regen, dus heel belangrijk voor de landbouw en voedselzekerheid. Laat de kinderen voor elkaar een mooie kaart maken met een draak erop en laat hen er een leuke wens op schrijven voor Bo.

Mijn recht

MIJN RECHT: "ELK KIND MAG ETEN!"

Zoek samen met de kinderen in het prentenboek op p.6 naar het woord dat ontbreekt. Leg hen uit dat alle kinderen het recht hebben op voldoende en gezond eten en drinken, ook de kinderen in Vietnam.

Recht op bescherming tegen kinderarbeid

ZIE IN HET PRENTENBOEK BIJ HET VERHAAL 'MET BUFFEL OP HET VELD' P.7 TOT 9.

Didactische info

Leerdoelen:

- De leerlingen ontdekken het begrip kinderarbeid.
- De leerlingen leren dat elk kind recht heeft op bescherming tegen kinderarbeid.

Tijdsduur: 50 à 60 minuten

Materiaal en voorbereiding:

- zorg voor rode en groene kaartjes;
- kopieer de kleurplaat 'Met Buffel op het veld' voor elke leerling (zie bijlage 4).

Achtergrondinfo bij het verhaal

In het verhaaltje 'Met Buffel op het veld' staat het thema kinderarbeid centraal. Het is in het verhaal niet duidelijk of hier sprake is van kinderarbeid. Dat laat ruimte om met de kinderen te discussiëren over wat kinderarbeid is en wat niet.

We spreken van kinderarbeid als het werk dat kinderen doen

- schadelijk is voor hun (lichamelijke en/of psychische) gezondheid;
- verhindert dat kinderen naar school gaan;
- geen ruimte meer laat voor spel of vrije tijd.

Volgens de Vietnamese wet is kinderarbeid

verboden onder 15 jaar. Kinderarbeid in Vietnam is de laatste jaren sterk afgenomen. Toch wordt geschat dat nog steeds 57% van de kinderen in één of andere vorm van arbeid betrokken zijn. Vooral straatkinderen, arme kinderen en kinderen van etnische minderheden zijn het slachtoffer van kinderarbeid. Armoede is de grootste oorzaak van kinderarbeid in Vietnam.

De activiteit

Het verhaal

Lees met de kinderen het verhaaltje 'Met Buffel op het veld'.

Na het lezen kan je de kleurplaat uitdelen van de bijhorende tekening in hun prentenboek.

Het jaar van ...

In Vietnam staat elk jaar in het teken van een dier. Laat de kinderen in het prentenboek op p.8 het dier van hun geboortjaar kleuren.

Klussen, spelen of kinderarbeid?

Leg de kinderen uit dat sommige kinderen veel harder moeten werken dan af en toe een klusje zoals het opruimen van je kamer. Leg hen uit wat kinderarbeid is.

Overloop met de kinderen enkele activiteiten. Deel rode en groene kaartjes uit en laat de kinderen stemmen: groen staat voor 'dit werk is OK' en rood staat voor 'dit werk is niet OK (kinderarbeid)'.

Mogelijke activiteiten: de hond uitlaten, in de tuin werken, in een fabriek werken, mama/papa helpen met de afwas, werken in een mijn, naar school gaan, op je broertje/zusje letten, bedelen, koken, groenten verkopen op de markt, vuilnis sorteren op een vuilnisbelt... .

Op p.9 in hun prentenboek kunnen ze een groene of rode stip bij de prenten plaatsen om aan te duiden of het kinderarbeid is of niet.

Klasgesprek

Breng met de leerlingen een gesprek op gang over werk. Welk beroep doen hun ouders? Hebben zij broers of zussen die al eens vakantiewerk gedaan hebben? Helpen ze zelf soms mee thuis? Wat doen ze dan? Wat vinden ze leuk? Hebben ze dieren thuis? Zijn die er enkel voor het plezier of hebben ze ook een nut? Vinden ze dat Kim hard moet werken? Of zou hij het voor zijn plezier doen? Wat vinden ze het belangrijkste: geld verdienen of naar school gaan? Denk samen met de leerlingen wat de oorzaken kunnen zijn van kinderarbeid.

Mijn recht

MIJN RECHT: "EEN KIND MAG GEEN ZWAAR WERK DOEN!"

Zoek samen met de kinderen naar de woorden die ontbreken. Leg hen uit dat elk kind beschermd is tegen kinderarbeid. Leg ook uit dat dit niet betekent dat we thuis onze ouders niet af en toe moeten helpen.

Recht op kwaliteitsvol onderwijs

ZIE IN HET PRENTENBOEK BIJ HET VERHAAL 'NAAR SCHOOL MET HONG' OP P.10 TOT 13.

Didactische info

Leerdoelen:

- De leerlingen denken na over het belang van onderwijs.
- De leerlingen leren dat elk kind het recht heeft om naar school te gaan.
- De leerlingen ontdekken hoe kinderen in Vietnam naar school gaan.
- De leerlingen kunnen redenen geven waarom niet alle kinderen in Vietnam naar school gaan.

Tijdsduur: 50 à 60 minuten

Materiaal en voorbereiding:

- groot blad of affiche;
- gekleurd papier, kleurpotloden, tijdschriften, scharen en lijm;
- kopieer de kleurplaat 'Naar school met Hong' voor elke leerling (zie bijlage 5).

Achtergrondinfo bij het verhaal

Het recht op kwaliteitsvol onderwijs staat centraal in het verhaal 'Naar school met Hong'. Hong behoort tot de 95% van de kinderen die in Vietnam naar de lagere school gaan. Dat percentage is hoog in vergelijking met andere ontwikkelingslanden. Toch gaan nog niet alle kinderen in Vietnam naar school. Dit komt omdat ze thuis moeten werken of omdat hun ouders geen geld hebben om de schoolkosten te betalen. Andere oorzaken kunnen zijn: te lange of onveilige afstand van huis naar school, ontbreken van een geboortebewijs...

Het grootste probleem in Vietnam is de kwaliteit van het onderwijs. De leerkrachten zijn niet altijd goed gevormd, hebben een tekort aan materiaal en hanteren vaak een passieve manier van lesgeven. Kinderen zijn ook niet altijd goed voorbereid op de lagere school, omdat slechts 55% van de kinderen tussen 3 en 5 jaar naar de kleuterschool gaat.

De activiteit

Het verhaal

Lees met de kinderen het verhaaltje 'Naar school met Hong'. Na het lezen kan je de kleurplaat uitdelen van de bijhorende tekening in hun prentenboek.

Mijn school en de school van Hong

Laat de kinderen in het prentenboek op p.11 het dagschema invullen van een gewone schooldag (spreek af welke dag van de week). Overloop dit in de klas en schrijf de meest voorkomende antwoorden op een grote affiche. Zoek samen met de leerlingen ook naar algemene kenmerken van hun school (om hoe laat begint de les, hoe gaan we naar school, hoeveel leerlingen zitten er in de klas...).

Maak nu de vergelijking met Vietnam. Laat de kinderen het schema met de vergelijking tussen hun eigen school en de school van Hong nu zelf invullen in het prentenboek op p.12.

Wat heb ik nodig op school?

Bekijk met de leerlingen de foto van het lege klaslokaal in het prentenboek p.12. Laat de leerlingen de foto vergelijken met hun eigen klaslokaal. De voorwerpen die zij missen op de foto mogen ze er zelf in tekenen. Breng nu een discussie op gang over welke voorwerpen de leerlingen echt nodig hebben in de klas. Maak hiervan een lijst. Beslis nu met de hele klas welke 3 voorwerpen van de lijst jullie gedurende de verdere dag eens niet gaan gebruiken. Evalueer nadien of de leerlingen de voorwerpen gemist hebben.

Waarom ga ik naar school en sommige kinderen niet?

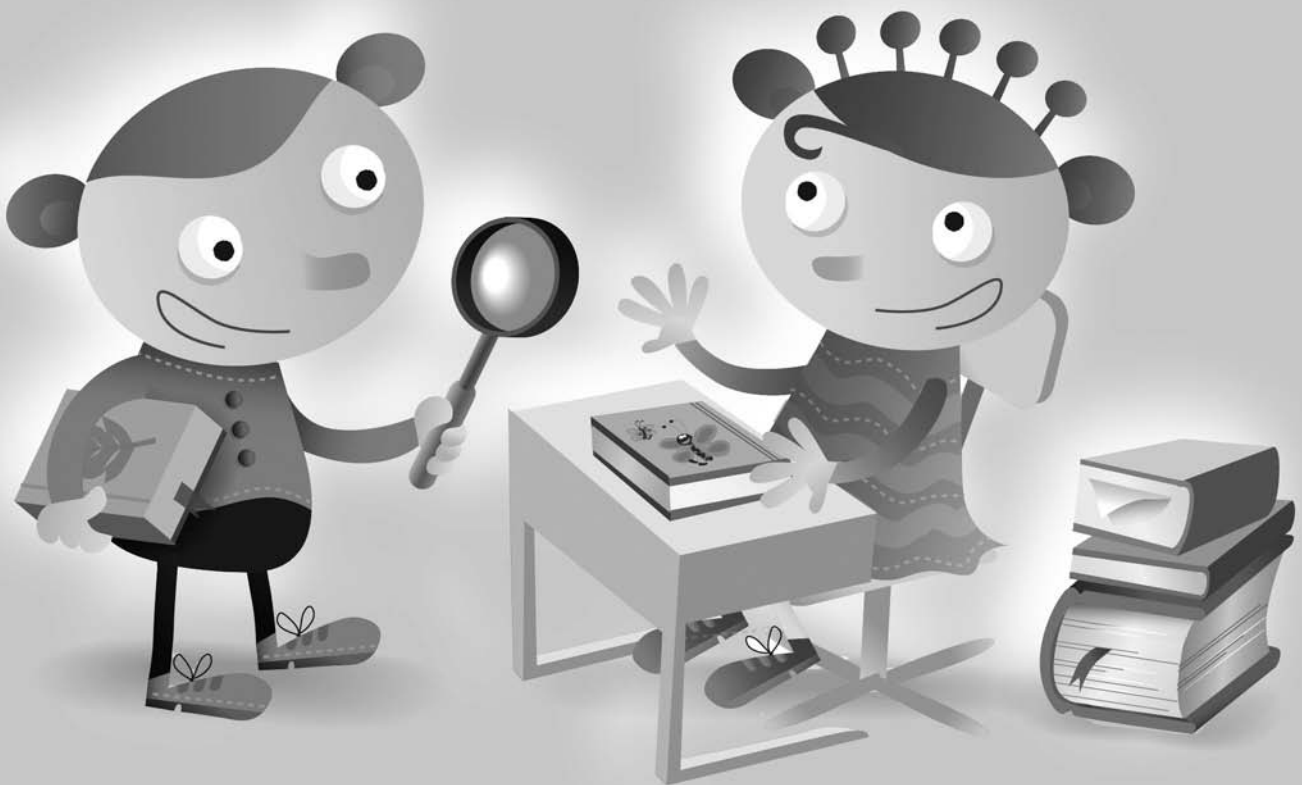
Gebruik de stellingen in het prentenboek op p.13 en laat de kinderen links van het lokaal gaan staan als ze akkoord zijn en rechts van het lokaal als ze niet akkoord zijn. Laat enkele leerlingen hun keuze motiveren.

Leg de leerlingen uit dat niet iedereen naar school gaat in Vietnam. Sommige kinderen moeten heel de dag thuis werken of op de rijstvelden en voor kinderen met een handicap is er meestal geen speciale school. Vraag de kinderen of zij het belangrijk vinden dat de kinderen in Vietnam allemaal naar school kunnen gaan en waarom. Laat hen 3 goede redenen opschrijven in hun prentenboek op p.11.

Mijn recht

MIJN RECHT: "ELK KIND MAG NAAR SCHOOL GAAN!"

Zoek samen met de kinderen naar het woord dat ontbreekt. Leg hen uit dat elk kind het recht heeft om naar school te gaan. Want kinderen die niet leren lezen of schrijven hebben het later moeilijker om werk te vinden en om voldoende eten voor zichzelf te kopen.

Recht op bescherming

ZIE IN HET PRENTENBOEK BIJ HET VERHAAL 'DE OVERSTROMING' OP P. 14.

Didactische info

Leerdoelen:

- De leerlingen ontdekken de voor- en nadelen van de aanwezigheid van water in Vietnam.
- De leerlingen staan stil bij de gevolgen van (natuur)rampen voor kinderen in het Zuiden.

Tijdsduur: 50 à 60 minuten

Materiaal en voorbereiding:

- Kopieer de kleurplaat 'De overstroming' voor elke leerling (zie bijlage 6)

Achtergrondinfo bij het verhaal

Het verhaal van Li toont dat Vietnam een waterland is. Vietnam heeft een kustlijn van meer dan 3000 km lang en in het Noorden en het Zuiden van het land liggen twee grote rivierdelta's. Heel veel dorpen liggen dus aan het water. De aanwezigheid van water maakt Vietnam tot een vruchtbaar land, maar het heeft ook een keerzijde.

De hoofdoorzaak van kindersterfte in waterland Vietnam is verdrinking. Dit komt ondermeer door het groot aantal hevige en plotse overstromingen tijdens het Vietnamese regenseizoen, de afwezigheid van veilige bruggen en het gebrek aan goede irrigatie- en afwateringskanalen.

Meer in het algemeen is het hoge aantal ongevallen bij kinderen een belangrijk probleem. Elk jaar sterven meer dan 30 000 kinderen

door verdrinking, verkeersongevallen, valpartijen, beten, brandwonden... en nog veel meer kinderen raken gewond. De meeste van deze ongevallen zouden makkelijk voorkomen kunnen worden.

De activiteit

Het verhaal

Lees met de kinderen het verhaaltje 'De overstroming'. Na het lezen kan je de kleurplaat uitdelen van de bijhorende tekening in hun prentenboek.

Klasgesprek

Laat de kinderen vertellen over het verhaal en wat erin gebeurt. Hebben zij zelf al eens een overstroming meegemaakt of gezien op tv? Wanneer gebeurde dit in België? Stel dat hun eigen huis zou overstromen en ze konden maar 3 dingen meenemen, wat zouden ze dan redden? Dit kunnen ze opschrijven in hun prentenboek op p.15.

Het verkeersbord

Leg uit dat overstromingen gevaarlijk zijn voor kinderen. Ze kunnen onderweg naar school verrast worden door een storm of door het stijgende water van een rivier. Laat de kinderen in hun werkboek op p.15 een verkeersbord ontwerpen dat verwittigt voor overstromingen. Welke andere natuurrampen naast overstromingen kunnen er nog gebeuren?

Gezocht

Laat de kinderen in het doolhof op p.16 Lou en Lena helpen zoeken naar de dieren die Li kwijt- raakte tijdens de overstroming.

Rampen

Vertel dat rampen zowel door de mens als door de natuur kunnen worden veroorzaakt. Laat hen in het prentenboek op p.16 bij elke ramp aanduiden wie de oorzaak is.

De goede oplossingen: oorlog (mens), aardbeving (natuur), verkeersongeluk (mens), uitbarsting van een vulkaan (natuur).

De gevolgen van een overstroming

Laat de kinderen nadenken over de gevolgen van een overstroming en de juiste gevolgen aanvinken op p.17. De goede oplossingen zijn:

- De velden zijn overstroomd.
- Er ontstaan ziektes.
- Families moeten vluchten.
- Mensen hebben geen huis meer.

Mijn recht

MIJN RECHT: "ELK KIND HEEFT RECHT OP BESCHERMING!"

Zoek samen met de kinderen naar het woord dat ontbreekt. Leg hen uit dat het de taak van volwassenen is om ervoor te zorgen dat kinderen veilig kunnen leven en spelen.

Recht op een woning

ZIE IN HET PRENTENBOEK BIJ HET VERHAAL
'HOA LOOPT WEG' OP P.18.

Didactische info

Leerdoelen:

- De kinderen krijgen inzicht in het leven van straatkinderen in Vietnam.
- De kinderen begrijpen waarom straatkinderen minder kansen hebben in het leven dan zichzelf.

Tijdsduur: 50 à 60 minuten

Materiaal en voorbereiding:

- kopieer de kleurplaat 'Hoa loopt weg' voor elke leerling (zie bijlage 7).

Achtergrondinfo bij het verhaal

Het verhaal 'Hoa loopt weg' gaat over het thema straatkinderen in Vietnam en over het recht op een woning. Er wordt geschat dat er meer dan 22.000 straatkinderen leven in Vietnam. De meeste van deze kinderen zijn naar de stad gekomen om geld te verdienen voor zichzelf en/of hun familie. De kinderen leven in extreme armoede en in zeer ongezonde omstandigheden. Veel kinderen lopen grote risico's op (seksueel) misbruik, besmetting door HIV/AIDS, verslaving aan drugs en vervolging door de politie.

De activiteit

Het verhaal

Lees met de kinderen het verhaaltje 'Hoa loopt weg'.

Na het lezen kan je de kleurplaat uitdelen van de bijhorende tekening in hun prentenboek.

Stripverhaal

Laat de kinderen het verhaal van Hoa natekenen in de vorm van een stripverhaal. Hiervoor kunnen zij de 6 kadertjes in hun prentenboek op p.20 gebruiken.

Het vervolg

Laat de kinderen per 2 nadenken over het vervolg van het verhaal van Hoa. Geef hen enkele minuten tijd en laat hen hun vervolgverhaal dan vertellen aan de rest van de klas. Daarna mag elke leerling het leukste vervolg zelf uitkiezen en opschrijven in het prentenboek.

Rollenspel

Overloop samen met de kinderen welke personages er in het verhaal voorkomen: Hoa, de ouders van Hoa en de vrienden van Hoa. Verdeel de rollen onder de kinderen. Eventueel kan je hen in meerdere groepjes verdelen zodat het stuk meerdere keren kan worden gespeeld. Het rollenspel wordt voorbereid en geoefend en daarna getoond voor de klas.

Als de kinderen niet goed zelfstandig kunnen werken, kan je het verhaal ook zelf voorlezen of navertellen waarbij de kinderen het gelijktijdig naspelen (al improviserend).

Klasgesprek

Hou met de leerlingen een klasgesprek over wonen op straat. Hiervoor kan je de opdrachten in het prentenboek gebruiken.

- Hebben de leerlingen al kinderen of mensen gezien die op straat leven? Waar was dat (supermarkt, station...)? Waarom zijn die mensen daar? Wie zou hen kunnen helpen?
- Zou wonen op straat ook leuk kunnen zijn? Wat zijn de voordelen en de nadelen? Is het gevaarlijk? Laat het hen schrijven in hun prentenboek.
- Stel dat de leerlingen op straat zouden moeten leven, welke voorwerpen zouden ze dan zeker meenemen van thuis?
- Wat doen kinderen die op straat leven als ze honger hebben of het koud hebben? Laat de leerlingen nadenken over wat ze zelf zouden doen bij dergelijke problemen en wat Hoa zou kunnen doen. Laat het hen opschrijven in het prentenboek op p.21.
- Geef de kinderen de stellingen over straatkinderen in het prentenboek op p.19. Laat hen zeggen of ze akkoord zijn of niet en waarom.

Mijn huis

Laat de kinderen een tekening maken van hun eigen huis. Vraag hen waar hun huis hen zoal tegen beschermt. Schrijf deze woorden op het bord en laat de leerlingen ze overschrijven in hun getekende huis.

Mijn recht

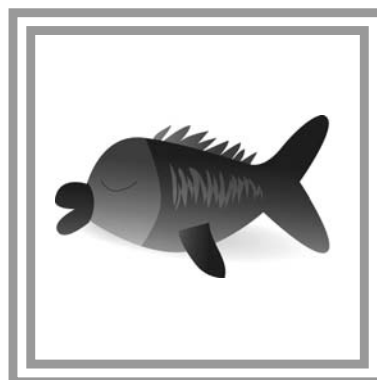
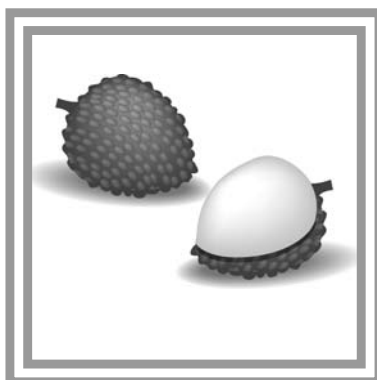
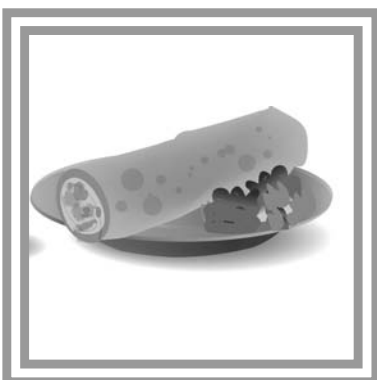
MIJN RECHT: "ELK KIND HEEFT RECHT OP EEN HUIS!"
EN "ELK KIND HEEFT RECHT OP EEN GOEDE GEZONDHEID!"

Zoek samen met de kinderen naar de woorden die ontbreken. Leg hen uit dat alle kinderen ter wereld het recht hebben op een woning en een goede verzorging.

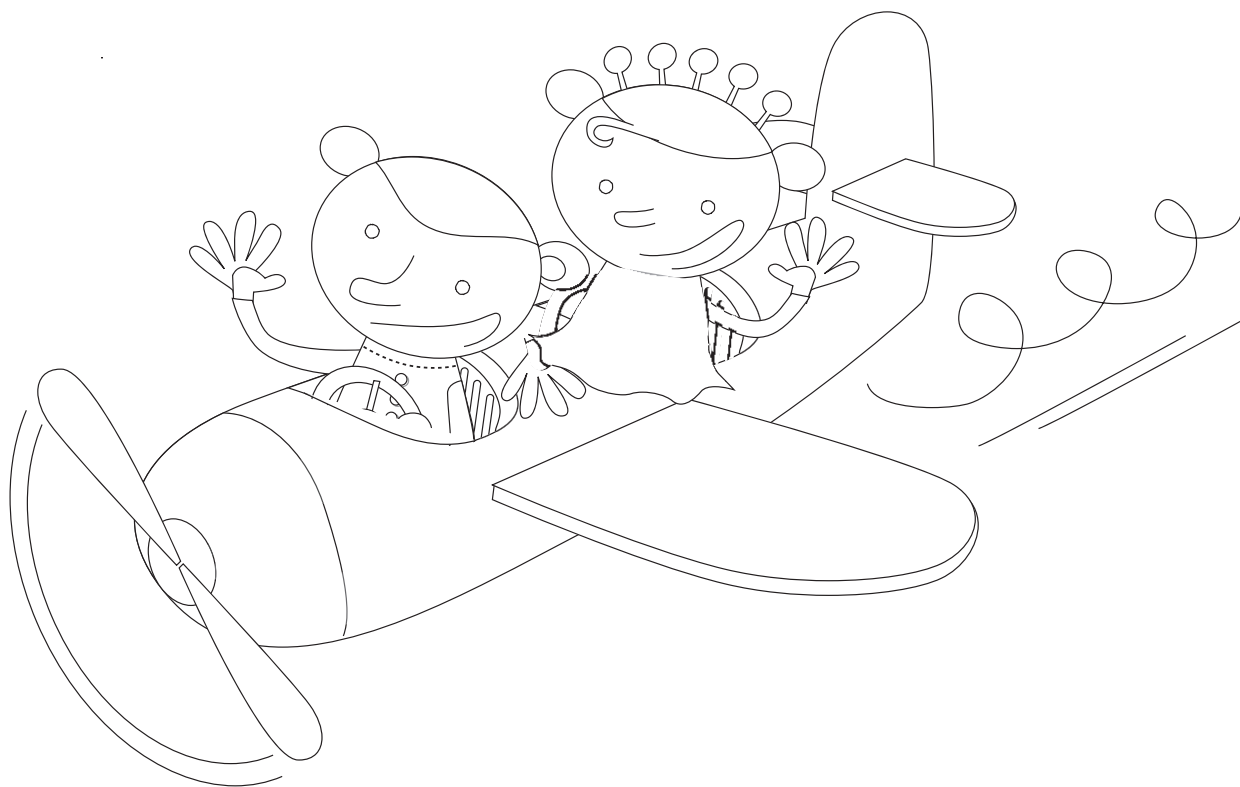
Bijlage 1

Memory voedsel

Bijlage 2

Kleurplaat 'Lou en Lena gaan naar Vietnam'

Bijlage 3

Kleurplaat 'Bo lust geen vis'

Bijlage 4

Kleurplaat 'Met buffel op het veld'

Bijlage 5

Kleurplaat 'Naar school met Hong'

Bijlage 6

Kleurplaat 'De overstroming'

Bijlage 7

Kleurplaat 'Hoa loopt weg'

Praatplaat 'Kinderrechten in Vietnam'

